

אוניברסיטת בר-אילן

**שילוב רכיבי ממשקים התומכים בהאצת למידה בסביבה של
מציאות מדומה ללמידת אוצר מילים בעברית כשפה זרה**

עדי אהרוני

עבודה זו מוגשת כחלק מהדרישות לשם קבלת תואר מוסמך

בפקולטה לחינוך של אוניברסיטת בר-אילן

תשפ"ג

רמת גן

תקציר

מחקר זה בדק את השפעתה של מערכת טכנולוגית המשלבת מספר רכיבים, הכרתיים ותת הכרתיים, בעלי יכולת השפעה ושינוי של מצבי תודעה על שלושה פרמטרים נלווים לתהליכי למידה של שפה זרה: חרדה, זמן ועומק עיבוד. המערכת פותחה בהשראת פרקטיקת האצת הלמידה והרכיבים, אשר נבחרו מתוך עקרונותיה, עברו אדפטציה והתאמות במטרה לשלב אותם, לראשונה, בתוך מערכות טכנולוגיות. המערכת נבדקה בשתי סביבות למידה שונות: מחשב עם אוזניות ומשקפי מציאות מדומה, במטרה לבחון איזו סביבת למידה תוביל ליכולות שימור טובות יותר בזמן קצר. לשם כך אספנו מאה אנשים בוגרים דוברי צרפתית שלמדו עברית בעזרת המערכת במשך חמישה ימים: שלושים דקות בכל ערב וחמש דקות בכל בוקר. במבחן שנערך בסיום הלמידה, מצאנו כי שתי הקבוצות שיפרו את ציוני הידע שלהם לעומת מבחן בירור הידע לפני ההתערבות. עוד מצאנו, כי במבחני שימור ידע מושהה, שנערכו כחודש מסיום ההתערבות, הידע לא רק נשמר אלא אף השתפר. תוצאות מחקר זה הצביעו לטובת רכיב ההיטמעות בשלושה היבטים: למידה, עומק העיבוד ורמת הלחץ אם כי לא באופן מובהק. התוצאות מעידות כי המערכת פעלה להאצת יכולות זיכרון, עיבוד ושליפה בשתי הסביבות. בנוסף, ניתוחי שונות לא גילו השפעה של משתני הרקע (מגדר, גיל, ידע קודם) על הלמידה. במקרה זה, מאחר והשערות המחקר, כפי שנוסחו, אוששו באופן לא מובהק הדבר מעיד על כך כי יישום פרקטיקת האצת למידה בפלטפורמות טכנולוגיות, נגיש יותר ממה ששיערנו. ממצא זה מסיט במעט את הדיון מאופן הלמידה ומרחיב את המבט להתבוננות על השיטה עצמה.